

**1983/84:3**

**Onsdagen den 5 oktober**

Kl. 17.00

**1 §** Upplästes följande inkomna skrivelse:

Till riksdagen

Härmed ansöker jag om entledigande från min suppleantplats i riksdagens lagutskott.

Stockholm den 3 oktober 1983

*Lars Hedfors*

Kammaren biföll denna framställning.

**2 §** Föredrogs och hänvisades

Propositionerna

1983/84:1 till trafikutskottet

1983/84:2, 3 och 5 till skatteutskottet

1983/84:7 till konstitutionsutskottet

1983/84:16 till lagutskottet

**3 §** Föredrogs och hänvisades

Redogörelserna

1983/84:1 till konstitutionsutskottet

1983/84:4 till utrikesutskottet

**4 §** Anmäldes och bordlades

Motionerna

1983/84:1 av *Ulf Adelson m. fl.*

1983/84:2 av *Hans Pettersson* i Helsingborg och *Bengt Silfverstrand*

Bestämmelser som begränsar småhus- och lägenhetsägarnas uppgifts- och avgiftsskyldighet (prop. 1982/83:177)

Onsdagen den  
5 oktober 1983

Meddelades att följande interpellationer framställdes

---

*Meddelande om  
interpellationer*

den 5 oktober

**1983/84:10** av *Oswald Söderqvist* (vpk) till försvarsministern om JAS-projektet:

Våren 1982 genomdrev den borgerliga riksdagsmajoriteten beslutet om anskaffning av ett nytt militärflygplan, det s. k. JAS-projektet. Socialdemokratin, då i opposition, ville skjuta på beslutet och först göra ytterligare utredning. Den socialdemokratiska ståndpunkten redovisades i en partimotion preciserad i sju punkter.

Våren 1983 godkände den socialdemokratiska regeringen borgarnas JAS-projekt utan större förändringar. Den ekonomiska analys som genomförts, och som låg till grund för regeringens proposition, visade på många oklarheter när det gällde kostnaderna, hur de skulle redovisas och vilka effekter en sprängning av kostnadsramen skulle få för det militära försvaret i övrigt. Det gällde inte minst förhållandet mellan freds- och krigsorganisation, värnpliktsförsvarets fortsatta utformning och fördelningen mellan vapengrenarna.

De kostnader i olika årsprislägen som hittills redovisats har hela tiden justerats uppåt. Dessutom har, också i regeringens ekonomiska analys från 1983, stora poster lagts utanför den s. k. JAS-ramen. Detta gör att ingen med säkerhet i dag kan tala om vad de första 140 JAS-planen verkligen kommer att kosta.

Under debatten före JAS-beslutet talades det mycket om de nya arbeten som projektet skulle ge i Sverige. Industrigruppen JAS (IG JAS) utlovade 800 nya jobb i Sverige om projektet kom till stånd. När nu de större kontrakten och kontrakten om underleveranserna tecknats borde det vara möjligt att närmare precisera det reella innehållet i dessa utfästelser. Den PM om arbetstillfällen som IG JAS lade fram i samband med propositionen våren 1983 innehöll mycket litet av konkreta nya arbeten. Vad som därefter redovisats har inte på något avgörande sätt gett belägg för att de 800 arbetena kommit till stånd.

Med hänvisning till det här framförda vill jag fråga försvarsministern:

1. Vilken *totalkostnad* i dagens penningvärde beräknar regeringen för de första 140 JAS-planen?
2. Kommer denna kostnad att rymmas inom den nuvarande försvarsramen?
3. Om så inte är fallet, hur skall då JAS-projektet genomföras; blir det en bantning av projektet eller t. ex. värnpliktsförsvaret?
4. Hur många direkta underleveranser till JAS-projektet har hittills placerats i Sverige?

5. Hur många nya jobb i Sverige har hittills tillkommit genom JAS-projektet?

Nr 3

Onsdagen den  
5 oktober 1983

1983/84:11 av Bo Lundgren (m) till jordbruksministern om skogspolitiken:

Enligt uppgift förbereder regeringen en skogspolitisk proposition, som är avsedd att avlämnas våren 1984. Den uppges komma att innehålla långtgående förslag om ren tvångsavverkning och införande av en schabloniserad form av s. k. tillväxtbeskattning.

Under vårriksdagen 1983 förelades riksdagen ett förslag om bl. a. regler för minimiavverkning. Förslaget antogs av riksdagens socialistiska majoritet. Ett starkt kritiserat förslag om att införa s. k. avverkningskonton drogs tillbaka före riksdagsbehandlingen.

Syftet med regeringens förslag i våras, liksom med dem som förbereds för detta riksmöte, synes vara att tillgodose skogsindustrins behov av råvara. Bakgrunden är en, som man anser, alltför låg avverkningsnivå under några av de gångna virkessäsongerna.

Om regeringen gör bedömningen att avverkningsnivån i skogsbruket har varit och kan komma att bli för låg, vore det naturligt att arbetet med åtgärder för att komma till rätta med problemet inleds med en analys av vad som har förorsakat den låga avverkningen. En sådan analys saknades i propositionen 1983 och saknas också i flertalet uttalanden från regeringen i denna fråga. Underlag finns emellertid i den s. k. virkesförsörjningsutredningens betänkande.

Virkesförsörjningsutredningen anger flera orsaker till att avverkningsnivån varit låg. Bland de viktigaste är naturligtvis prissituationen på virkesmarknaderna. De höga marginalskatterna motverkar avverkningsbenägenheten. Kunskapen om den egna skogsfastigheten är i vissa fall dålig.

Den logiska slutsatsen vore att sänka marginalskatterna, genom en varaktig skattereform, så att prisbildningsmekanismerna på virkesmarknaderna tillåts fungera tillfredsställande. Genom olika insatser bör naturligtvis också skogsbrukarna stimuleras till att skaffa bättre kännedom om sin fastighet och dess avverkningsmöjligheter.

I stället väljer regeringen tydligen nu liksom tidigare tvångsmedel. Det är en politik som ligger i linje med socialistisk ideologi. Den strider emellertid mot grundläggande rättssäkerhetsprinciper och leder dessutom sannolikt inte till ökad avverkningsnivå. De förslag som nu tydligen är aktuella ställer större krav på de enskilda skogsbrukens lönsamhet än vad som är rimligt. De leder dessutom till en styrning av virkesmarknaderna till köparens fördel. Vem är beredd att diskutera priser på sedvanligt sätt om staten genom tvångsåtgärder "garanterar" en viss volym?

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till jordbruksministern:

1. Kommer regeringen att lägga fram förslag om ytterligare tvångsåtgärder inom skogsbruket?

2. Bör inte åtgärder som syftar till att öka avverkningsnivån i skogsbruket innebära att de hinder som finns undanröjs?

---

*Meddelande om  
interpellationer*

## 6 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 4 oktober

**1983/84:30** av *Paul Lestander* (vpk) till försvarsministern om vissa påstådda missförhållanden vid Norrlands dragonregemente i Arvidsjaur:

I en anmälan till länsåklagaren i Norrbotten har påtalats vissa missförhållanden vid Norrlands dragonregemente i Arvidsjaur. Anmälan bygger på en artikel i tidningen Norrländska Socialdemokraten Norrbottens Folkblad. En regementsofficer har uppträtt som försångare av marschvisor där man sagt sig vilja "döda kommunister". Andra texter talar om att såga sin fästmö's kropp i "små sliskiga, slaskiga bitar", och sedan äta dessa. Den utpekade officeren säger sig ha fått de flesta texterna när han deltog i NATO:s internationella förbrödramarsch 1982.

Hot mot politiska grupper och användandet av förråande texter för att psykologiskt motivera dödande och kannibalism kan således förekomma inom svensk värnpliktsutbildning.

Vilka åtgärder är försvarsministern beredd att vidta för att komma till rätta med dessa förhållanden?

**1983/84:31** av *Karin Ahrlund* (fp) till statsrådet Gertrud Sigurdsen om beredskapslagringen av sjukvårdsmateriel:

1982 års försvarsbeslut innebar bl. a. att försörjningsberedskapen i fråga om sjukvårdsmateriel av förbrukningskaraktär skulle förbättras. Beslutet var motiverat av att en av de allvarligaste bristerna inom totalförsvaret finns på detta område.

Den 25 mars 1983 uppgav statsrådet Sigurdsen i riksdagen att hon hade en förhoppning att förhandlingarna mellan staten och sjukvårdshuvudmännen om beredskapslagring på detta område skulle resultera i en överenskommelse inom en relativt snar framtid eller inom ett par månader.

Med hänvisning till det anförda vill jag fråga statsrådet följande:

Är förhandlingarna mellan staten och sjukvårdshuvudmännen avslutade? Om ej, när beräknas förhandlingsarbetet vara avslutat?

**1983/84:32** av *Ove Eriksson* (m) till jordbruksministern om viss gottgörelse till skogsägare i samband med Vänerskogs konkurs:

Regeringsrätten har nu avgjort frågan om beskattningen av de s. k. likvidlånekonton i samband med Vänerskogs konkurs. Beslutet innebär att skogsägarna är skyldiga att betala både mervärdeskatt och inkomstskatt för likvider som de i realiteten aldrig disponerat.

Är statsrådet beredd att vidta åtgärder så att drabbade skogsägare gottgöres och så att inte en liknande situation upprepas?

**1983/84:33** av *Hans Nyhage* (m) till justitieministern om bibehållande av distriktsåklagartjänsten i Kinna:

Riksåklagaren har den 21 juni 1983 förordnat om indragning av distriktsåklagartjänsten i Kinna, Marks kommun. Beslutet medför en rad betydande nackdelar. Något beslutsunderlag som motiverar åtgärden har inte redovisats.

Är justitieministern beredd medverka till att distriktsåklagartjänsten i Kinna bibehålls?

*Meddelande om  
frågor*

**1983/84:34** av *Karl Björzén* (m) till statsrådet Birgitta Dahl om ändrade bestämmelser om beskattning av elenergi:

Enligt uppgifter i massmedia strömmar dånande vattenmassor ner förbi kraftstationerna i många av våra åar och älvar utan att producera elektrisk kraft. Samtidigt importeras avsevärda mängder elenergi från Norge.

Orsaken till detta slöseri antas vara gällande beskattningsregler för elenergi, producerad i äldre vattenkraftverk. För kraftbolagen blir det i vissa lägen billigare att importera än att själva producera elektrisk energi. Detta medför skattebortfall för staten och försämring av vår handelsbalans.

Med anledning härav vill jag fråga energiministern:

Avser statsrådet att föreslå sådan ändring i skattelagstiftningen att det påtalade slöseriet med nationella resurser kan undvikas?

**1983/84:35** av *Göthe Knutson* (m) till försvarsministern om ubåtskyddet kring Gotland:

Samtidigt som försvarsmakten bokstavligen ropar efter hydrofonutrustade fartyg och helikoptrar för ubåtsjakt har den enda hydrofonen på ett gotländskt kustbevakningsfartyg plockats bort. Den fanns på tullkryssaren TV 101, stationerad i Slite. Vid en översyn av fartyget tidigare i år lät generaltullstyrelsen beordra borttagande av hydrofonen.

Betydelsen av hydrofonutrustade kustbevakningsfartyg har tydligt framgått vid flera tillfällen. Det var exempelvis TV 101 som i mitten av 1970-talet höll hydrofonkontakt i fyra timmar med en främmande ubåt utanför Gotlands ostkust, innan marinens fartyg nådde fram.

Gotlands kustförsvär, GK och KA 3, har tillgång till endast två egna hydrofonutrustade enheter. Man väntar fortfarande på förstärkning. För att nå upp till en tillfredsställande incidentberedskap krävs att även kustbevakningsfartyg är utrustade för ubåtsjakt. Tullkryssaren TV 101 utgör, bl. a. på grund av sin stationering, en naturlig plattform.

Tidningen Gotlands Allehanda har intervjuat företrädare för försvarsmakten som djupt beklagar generaltullstyrelsens åtgärd. Den går stick i stäv med de krav som bl. a. ubåtskyddskommissionen ställde för att Sverige bättre skall kunna möta ubåtshotet.

Vilka åtgärder avser försvarsministern att vidta för att ubåtsskyddet kring Gotland skall förstärkas med hjälp av bl. a. tullkryssaren TV 101?

**1983/84:36** av *Lars Tobisson* (m) till finansministern om räntan på vissa statsobligationer:

Hur kan det komma sig att staten har så svårt att sälja tioåriga obligationer till 12 % ränta, när regeringen har fastställt den framtida inflationstakten till 4 %?

**1983/84:37** av *Rosa Östh* (c) till justitieministern om planerad kriminalvårdsanstalt i Tierp:

Sysselsättningsläget i Norduppland är ytterst bekymmersamt. Arbetslösheten ökar alltmer. Förslag har uppkommit om att den planerade fängvårdsanstalten placeras i Tierp.

Är justitieministern beredd att verka för att så sker och därmed bidra till att förbättra arbetssituationen i Tierps kommun?

**1983/84:38** av *Gunnel Jonäng* (c) till arbetsmarknadsministern om vissa åtgärder mot arbetslösheten i Gävleborgs län:

Gävleborgs län hör till de län som drabbats hårdast av arbetslösheten. Arbetslösheten har fördubblats under de senaste åren och arbetslösheten låg på nära 78 % vid augustimätningen i år. Kraftfulla insatser behövs under hösten för att skapa sysselsättning.

Samtidigt som arbetslösheten har fördubblats har de personella resurserna vid länets arbetsförmedlingar snarare minskat än ökat, vilket försämrar möjligheterna till snabb hjälp för de arbetssökande.

Länsarbetsnämnden har gjort en utredning om effektivisering av arbetsmarknadsutbildningen. Förslagen, som överlämnats till AMS och SÖ, innebär bl. a. förslag om nytt AMU-center i Bollnäs.

Är arbetsmarknadsministern beredd medverka till bättre personella resurser enligt det sagda, en effektivisering av arbetsmarknadsutbildningen och inrättande av ett AMU-center i Bollnäs?

**1983/84:39** av *Gunnel Jonäng* (c) till utrikesministern om den planerade utplaceringen av nya medeldistansvapen i Västeuropa:

Enligt tidningsuppgifter har vapenleveranser redan flugits in till Västtyskland från USA – trots att motståndet i Västtyskland växer och förhandlingar pågår mellan USA och Sovjetunionen om medeldistansvapnen.

Vad avser regeringen att göra för att söka förhindra en ytterligare upprustning i Europa genom utplaceringen av nya medeldistansvapen?

**1983/84:40** av *Jörn Svensson* (vpk) till justitieministern om friköpsrätt för jordarrendatorer:

1982/83 års riksdag beslutade med stor majoritet att hos regeringen begära förslag till lagstiftning rörande friköpsrätt för jordarrendatorer.

Med anledning av nämnda beslut vill jag ställa följande fråga till justitieministern:

När kan proposition om friköpsrätt för jordarrendatorer väntas, och vilka huvudsakliga riktlinjer kommer denna proposition att ha?

**1983/84:41** av *Björn Molin* (fp) till statsrådet Ingvar Carlsson om tullens resurser mot narkotikasmuggling, m. m.:

Regeringen har utsett två kommissioner för att förbereda åtgärder mot narkotikahandling och narkotikamissbruk resp. mot ekonomisk brottslighet. På båda dessa områden kan tullverket spela en betydelsefull roll genom att upptäcka, förebygga och förhindra narkotikasmuggling och olaglig import/export. Regeringens budgetförslag innebar dock betydande nedskärningar av tullens resurser. Riksdagen beslöt i våras på skatteutskottets förslag att uttala att regeringen skulle återkomma till riksdagen redan i höst med förslag till resursförstärkningar på tullens område om sådana erfordrades för att klara de nämnda s. k. prioriterade arbetsuppgifterna inom tullverket.

Med anledning härav vill jag fråga statsrådet Ingvar Carlsson:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att säkerställa tullverkets förmåga att bekämpa narkotikasmuggling och ekonomisk brottslighet över gränserna?

**1983/84:42** av *Rune Backlund* (c) till statsrådet Bengt Göransson om televerkets distributionsnät för regionala TV-sändningar:

Ca 10 000 invånare bosatta i nordöstra delen av Jönköpings kommun kan inte se de regionala TV-sändningarna för Småland. De går därmed miste om det regionala nyhetsprogrammet Smålandsnytt, som vänder sig till befolkningen i de tre Smålandslänen. De är hänvisade till att i stället se utsändningarna för Västsverige, dvs. Västnytt. Orsaken är att televerkets distributionsnät för TV-signaler inte överensstämmer med den distriktsindelning som gäller för de regionala TV-sändningarna.

Är statsrådet beredd att vidta åtgärder så att televerkets distributionsnät anpassas till distriktsindelningen för de regionala TV-sändningarna?

7 § Kammaren åtskildes kl. 17.02.

In fidem

BENGT TÖRNELL

**Nr 3**

Onsdagen den  
5 oktober 1983

---

*Meddelande om  
frågor*